

Kiwi's

Gerard Ouweneel

Als vogelaar naar Nieuw-Zeeland geweest en thuiskomen zonder een Kiwi te hebben gezien? Dat is als een safari in Oost-Afrika zonder olifanten. Aanvankelijk vertrouwd en Ben en ik erop in Kiwi-land probleemloos van Kiwi's te kunnen genieten. Want viel in beloftevolle folders niet te lezen over plaatsen waar Kiwi's 'zomaar tussen de badgasten op het strand lopen?' Maar aangekomen in Nieuw-Zeeland en aan autochtone vogelaars gevraagd die stranden op een kaart even aan te geven, volgde meewarig voorhoofdgetik, vergezeld van verwijten aan het adres van vroegere kolonistoren, die vreesden zonder honden, katten, zwijnen, oposums en ratten het in hun nieuwe vaderland niet te kunnen bolwerken. In gesprek met natuurbeschermers, vallen direct de namen van deze zoogdieren, die rampzalig uitpakten voor de oorspronkelijke avifauna. 'Weg met die beesten' luidt hun oordeel unaniem. Een minder genuanceerd standpunt dan waarop in ons land vossen en verwilderde katten kunnen rekenen. Maar goed, die vergelijking gaat niet helemaal op. Vervolgens krijgen de Engelse voorouders en passants nog een veeg uit de pan. Toen Nieuw-Zeeland door 'Londen' aan het toch al omvangrijke empire werd toegevoegd, moest deze aanwinst in de collectie zoveel mogelijk gaan lijken op het moederland. Daartoe namen de Britten een indrukwekkende lijst aan 'home-sweet-home-vogelsoorten' mee. Het resultaat is dat nu Heggenmussen, Barmsijzen, Putters, Zanglijsters, Merels en nog een aantal geliefde 'garden birds' de avifauna van Nieuw-Zeeland domineren. Het is even wennen. Vreemd genoeg geen Roodborsten, de soort waarbij menig Brit zijn emoties niet meester blijft. Maar ook zonder Roodborsten is Nieuw-Zeeland in veel opzichten 'Engelser dan Engeland'. Ook dat is wennen. Om Kiwi's te zien scheepten wij bij schemer in op Stewart Island voor een nachtelijke

excursie naar Little Glory Bay op Paterson Inlet. Een tocht van anderhalf uur varen van Halfmoon Bay, een haventje dat ons emoties had bezorgd. Tot onze grote vreugde en opwinding bleken namelijk Bullers Albatrossen en Witkapalbatrossen binnenvallende vissersschepen tot in het havenbassin te blijven volgen.

Eén van de eigenschappen die Engeland en Nieuw-Zeeland delen, is regen op minder geschikte tijdstippen. Die dag begon de regen kort na ons vertrek. Het was de uitmonstering van de Kiwi-pelgrims aan te zien dat het probleem 'hoe je voor deze excursie te kleden', de deelnemers heftig had beziggehouden. Ga maar na. Een nachtelijke vaartocht over Foveaux Strait kan qua temperatuur danig tegenvallen. Dan is er nog de regen, die men ook standaard moet incalculeren. Urenlang gesjouw door een geaccidenteerd Nieuw-Zeelands woud zou ons echter zweetdruppels gaan opleveren. Rondkijkend in de kajuit, bleken de meesten toch te hebben gekozen voor een volledige uitrusting, waardoor zeker degenen die de strijd tegen overgewicht al lang hadden gestaakt, eruit zagen als louter uit bobbels bestaande Michelinpoppetjes. Rond halftien debarkeerde het gezelschap, in duisternis en regen. Met de mime van lieden die een groot karwei gaan klaren, verlieten de deelnemers na de briefing steigerde, richting duister achterland. Iedere deelnemer was voorzien van een door de organisatie ter beschikking gestelde zaklantaarn. Bij de beklimming van de vaste wal was het direct gedaan met de kordate motoriek. Want de waarschuwing van de gids-annex-Kiwi-deskundige dat het naar boven voerende pad wel eens 'rather slip-

pery' kon zijn, bleek een understatement. Viereneenhalf uur later, om twee uur 's nachts, was het danig verformfaaide gezelschap terug op het schip. Een kwartier eerder had de Kiwi zich uiteindelijk vertoond. Inderdaad op het strand, zij het zonder badgasten, vijftig meter van het schip, dat romantisch schommelend op de deining braaf lag te wachten op de taak het gezelschap anderhalf uur lang terug te varen naar Halfmoon Bay. Toen de Kiwi zich eindelijk vertoonde, hadden velen het zo druk met overleven, dat zij van de Kiwi niet veel meer zagen dan een haastig in het licht van zaklantaarns richting vegetatie wegrolende bruine bol ... de Kiwi. Eindelijk! Aanvankelijk waren de deelnemers, met alle poriën open, enthousiast voortgegaan te genieten. Geleidelijk kwam over het gezelschap iets van berusting, die na middernacht overging in een toestand van handhaving, apathie en uiteindelijk van overleving. De Kiwi-excursie bleek neer te komen op steeds opnieuw bewandelen van dezelfde routes tussen plaatsen met kans op de begeerde vogel. De wandeling over Ocean Beach was fijn. Maar de paden door het binnenland voerden door een aarde-donker Rien Poortvliet-achtig kabouterbos, rijkelijk voorzien van

knokig, hinderlijk op hoofdhoogte uitstekend hout. Omdat de allengs uitvallende zaklantaarns hard nodig waren om het voortschuifelen over gladde paadjes bij te schijnen, kwamen daarvoor niet bestemde lichaamsdelen vaak in aanraking met het Nieuw-Zeelandse hardhout. Bijna ieder van het zestien personen tellende gezelschap kwam ten minste éénmaal te vallen. Een van zeer veel kleding voorziene dame bekende nachtblind te zijn. Dat bleek een voor het welslagen van een nachtelijke Kiwi-excursie niet bepaald meewerkende handicap. Zij ging zo vaak onderuit dat zij op het laatst maar bleef zitten. Het beeld van deze dame, druipend zittend in het duister met de armen radeloos omhooggestoken om weer ter been te worden geholpen, zal mij altijd bijblijven. Toen ons vaartuig afmeerde in Halfmoon Bay was het na drieën. Even later stonden Ben en ik aan de voet van de steile heuvel, met op de top ons van Bruce Story gehuurde onderkoken. Aan de klimpartij die volgde, denk ik liever niet terug. Bent u nieuwsgierig hoe wij rond halfvier binnenstropelden, vraag dan aan echtgenote Els dit te beschrijven. Succes verzekerd. Voor belangstellenden: onze Kiwi was een Brown Kiwi, die in onze taal dan ook de naam Bruine Kiwi meekreeg.